

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Spedytor

(333105)

Spedytorzy i pokrewni

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Spedytor (333105)

Spedytorzy i pokrewni

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Spedytor (333105)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [341]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://pl.freeimages.com/photo/two-computer-brothers-seems-like-a-working-1240261> [dostęp: 31.03.2019].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Organizowanie usług spedycyjnych	9
3.3. Kompetencje społeczne.....	11
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	11
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	12
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	12
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	13
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	15
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	16
7. SŁOWNIK POJĘĆ	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	20

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Spedytor 333105

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Agent spedycyjny.
- Asystent do spraw spedycji.
- Asystent spedytora.
- Logistyk.
- Specjalista ds. spedycji.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 3331 Clearing and forwarding agents.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w maju 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Adam Gajda – Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Anna Wawruch-Lis – Zespół Szkół Transportowo-Komunikacyjnych im. Tadeusza Kościuszki, Lublin.
- Tomasz Wojtasiński – Nałęczów Zdrój S.A. „Cisowianka”, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Anna Będzińska – Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Sebastian Bieszke – Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Wojciech Gostomski – Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Joanna Gralak-Merchel – Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Edyta Kozieł – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Beata Targowska – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, Kwidzyn.
- Beata Żurek – Global Cosmed S.A., Radom.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Eugeniusz Gostomski – Uniwersytet Gdański, Gdańsk.
- Anna Frankowska – Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Spedytor zajmuje się organizowaniem przewozu towarów transportem krajowym i międzynarodowym.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Spedytor organizuje przewóz towarów od nadawcy do odbiorcy. Organizując spedycję⁸ korzysta ze środków transportu samochodowego, kolejowego, morskiego, wodnego śródlądowego, lotniczego. Spedytor jest zawodem o charakterze usługowym. W Kodeksie cywilnym jest uregulowana umowa spedycji, jako umowa nazwana. Umowa taka jest zawierana pomiędzy firmą wykonującą usługi spedycji a klientem.

Sposoby wykonywania pracy

Spedytor wykonuje pracę z zastosowaniem właściwych technik i metod sprzedażowych. Jego praca polega m.in. na:

- opracowywaniu oferty spedycyjnej⁵,
- kalkulowaniu kosztów usług spedycyjnych,
- planowaniu realizacji zlecenia spedycyjnego¹¹,
- sporządzaniu i skompletowaniu dokumentów spedycyjnych³,
- monitorowaniu realizacji procesu przewozowego⁶,
- prowadzeniu rozliczeń z klientami i firmami współpracującymi,
- likwidowaniu szkody powstałej w procesie przewozowym,
- podejmowaniu współpracy z klientami i firmami współpracującymi,
- kontrolowaniu jakości procesów przewozowych.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejszem pracy **spedytora** są pomieszczenia biurowe i magazynowe, posiadające zazwyczaj oświetlenie dzienne i sztuczne oraz instalacje wentylacyjne i klimatyzacyjne. Praca odbywa się w pomieszczeniach ogrzewanych, najczęściej w pozycji siedzącej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Spedytor w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- komputer z oprogramowaniem biurowym i specjalistycznym, wspomagającym zbieranie oraz analizowanie informacji potrzebnych do prowadzonej działalności zawodowej,
- środki łączności: telefon stacjonarny, telefon komórkowy, dostęp do internetu, faks,
- tablet,
- mikrofon, słuchawki,
- sprzęt biurowy: drukarkę, skaner, kopiarkę, niszczarkę do dokumentów, kalkulator.

Organizacja pracy

Spedytor pracuje od 6 do 12 godzin dziennie. Praca może przebiegać w systemie jedno-, dwu- lub trzymianowym. Niestandardowy czas pracy wynika z trwania procesu transportowego w różnych godzinach w ciągu doby. Może również wystąpić konieczność krótkotrwałej pracy w godzinach nocnych oraz w niedziele i święta. Czas pracy regulowany jest przepisami Kodeksu pracy oraz wewnętrznymi regulaminami pracodawcy.

W zależności od rodzaju realizowanej usługi spedytor może wykonywać pracę samodzielnie oraz zespołowo. Jego pracę nadzoruje bezpośredni przełożony.

Praca spedytora wymaga bezpośredniego kontaktu z kierowcami, jak i osobami z komórek logistycznych wewnątrz przedsiębiorstwa. Spedytor kontaktuje się zarówno ze współpracownikami (przełożonym, dyspozytorami, magazynierami), jak i klientami oraz kontrahentami. Komunikacja następuje ustnie oraz z wykorzystaniem technologii IT.

W pracy może zaistnieć konieczność wyjazdów służbowych. Pomimo tego, że praca spedytora jest pracą rutynową, to często może wymagać rozwiązywania problemów. Standardowo praca nie jest wykonywana zdalnie.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Spedytor większość czasu spędza pracując przy komputerze, wykonując swoje zadania w pozycji siedzącej. Z tego powodu narażony jest na m.in.:

- bóle karku i pleców,
- uczucie zmęczenia,
- choroby oczu (m.in. zespół suchego oka),
- bóle i zawroty głowy,
- zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa,
- kifozę piersiową (której skutkiem może być garb),
- zmiany w układzie kostno-stawowym nadgarstka, zespół cieśni nadgarstka,
- obrzęki nóg (powstawanie żylaków),
- czynniki biologiczne przy słabej wentylacji pomieszczeń,
- stres wynikający z pracy pod presją czasu.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **spedytor** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- zmysł równowagi,
- spostrzegawczość,
- zręczność rąk,
- zręczność palców;

w kategorii sprawności i zdolności

- dobra pamięć,
- zdolność koncentracji uwagi,
- rozumowanie logiczne,
- podzielność uwagi,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- uzdolnienia organizacyjne,
- zdolność nawiązywania kontaktu z ludźmi,
- współdziałanie i współpraca w zespole (grupie);

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do pracy w szybkim tempie,
- komunikatywność,
- operatywność i skuteczność,
- dyspozycyjność,
- odporność na działanie pod presją czasu,
- radzenie sobie ze stresem,
- wytrwałość i cierpliwość,
- dokładność,
- dbałość o jakość pracy,
- gotowość do tworzenia i podtrzymywania sieci kontaktów z klientami,
- samodzielność,
- samokontrola,
- systematyczność,
- kontrolowanie własnych emocji,
- wychodzenie z własną inicjatywą.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

W zawodzie **spedytor** wymagany jest ogólny dobry stan zdrowia, ważny jest również prawidłowy wzrok i słuch, koordynacja wzrokowo-ruchowa oraz sprawność układu kostno-stawowego ze względu na długotrwałą pracę przy komputerze. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do lekkich. Występują specyficzne obciążenia umysłowe: praca pod presją czasu, rozwiązywanie problemów oraz rozumowanie logiczne.

Przeciwwskazaniami do wykonywania zawodu spedytor mogą m.in. być:

- wady wzroku i słuchu, niepodlegające korekcji,
- schorzenia układu nerwowego i kardiologiczne,
- zaburzenia psychiki (zwłaszcza nerwicowe) oraz niepełnosprawność intelektualna (nawet w stopniu lekkim).

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **spedytor** preferowane jest wykształcenie średnie na poziomie technikum lub branżowej szkoły II stopnia w zawodach szkolnych (pokrewnych) z branży spedycyjno-logistycznej.

Jednakże większe szanse na zatrudnienie mają osoby z wykształceniem wyższym I lub II stopnia na kierunkach logistyka, transport, ekonomia.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **spedytor** ułatwia posiadanie:

- posiadanie dyplomu potwierdzającego pełne kwalifikacje w zawodach pokrewnych (szkolnych) technik spedytor lub technik logistyk uzyskanych po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikację częściową AU.31 Organizacja transportu oraz obsługa klientów i kontrahentów w zawodzie pokrewnym (szkolnym) technik spedytor,
- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikację częściową AU.22 Obsługa magazynów i AU.32 Organizacja transportu w zawodzie pokrewnym (szkolnym) technik logistyk.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu na spedytora są m.in.:

- posiadanie suplementu Europass do dyplomu (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- posiadanie dyplomu ukończenia studiów I oraz II stopnia na kierunkach logistyka, transport, ekonomia,
- posiadanie certyfikatów lub zaświadczeń potwierdzających bardzo dobrą znajomość zagadnień i narzędzi dotyczących obsługi procesu spedycyjnego,
- posiadanie certyfikatów potwierdzających znajomość języka obcego (preferowany angielski) na poziomie B1 w stopniu pozwalającym na swobodną komunikację.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik w zawodzie **spedytor** może:

- rozpocząć pracę od stanowiska stażysty lub praktykanta, a następnie wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego awansować na samodzielne stanowisko,
- po zdaniu matury dalej kształcić się na studiach I oraz II stopnia (np. na kierunkach logistyka, transport, ekonomia) i przy posiadaniu zdolności oraz umiejętności organizacyjnych, umiejętności pracy z ludźmi – awansować na stanowisko kierownicze (np. kierownik zespołu, działu itp.),
- rozwijać swoje kompetencje zawodowe poprzez udział w kształceniu i/lub szkoleniu w zawodach pokrewnych,
- doskonalić swoje umiejętności, uczestnicząc w branżowych szkoleniach z zakresu usług spedycyjnych organizowanych przez pracodawców.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **spedytor** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w edukacji formalnej oraz pozaformalnej.

Okręgowe Komisje Egzaminacyjne oferują możliwość potwierdzenia kwalifikacji pełnych w pokrewnych zawodach szkolnych (technik spedytor i technik logistyk) oraz kwalifikacji częściowych:

- dla zawodu technik spedytor, w zakresie kwalifikacji AU.31 Organizacja transportu oraz obsługa klientów i kontrahentów,
- dla zawodu technik logistyk w zakresie kwalifikacji AU.22 Obsługa magazynów oraz AU.32 Organizacja transportu.

Szkoły wyższe poprzez wydanie dyplomu ukończenia studiów I lub II stopnia potwierdzają nabycie odpowiednio tytułu licencjata lub magistra na kierunkach np. logistyka, transport, ekonomia.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **spedytor** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Organizator transportu drogowego	242105
Specjalista do spraw logistyki	242108
Doradca do spraw bezpieczeństwa w transporcie towarów niebezpiecznych	242205
Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	242221
Technik transportu drogowego ^S	311927
Technik transportu kolejowego ^S	311928
Pracownik działu logistyki	333104
Technik logistyk ^S	333107
Technik spedytor ^S	333108
Doradca do spraw bezpieczeństwa przewozu kolejną towarów niebezpiecznych (Doradca RID)	333109

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **spedytora** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przyjmowanie zleceń spedycyjnych do realizacji.
- Z2 Dobieranie rodzaju transportu⁷ i środka transportu⁹ odpowiedniego do rodzaju zlecenia spedycyjnego.
- Z3 Koordynowanie realizacji zlecenia spedycyjnego.
- Z4 Likwidowanie szkód powstałych w czasie przewozu.
- Z5 Analizowanie rynku usług logistycznych, utrzymywanie oraz pozyskiwanie potencjalnych klientów i kontrahentów.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Organizowanie usług spedycyjnych

Kompetencja zawodowa Kz1: Organizowanie usług spedycyjnych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przyjmowanie zleceń spedycyjnych do realizacji	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Podstawowe zasady rentowności ekonomicznej; - Zasady tworzenia ofert handlowych; - Zasady zawierania umów oraz specyficzne wymogi kontrahentów; - Podstawowe zasady komunikacji niezbędnej przy realizacji zlecenia spedycyjnego; - Metody, zasady i narzędzia organizowania procesów spedycyjnych; - Procedury postępowania w przypadku utrudnień w ruchu oraz sytuacjach awaryjnych; - Normy i akty prawne obowiązujące w branży spedycyjnej; - Obsługę komputerowych programów biurowych; - Nowoczesne źródła przekazywania informacji (np. EDI⁴); - Rozwiązania techniczne, technologiczne, organizacyjne stosowane w branży transportowej, w tym systemy zintegrowane.	- Szacować czas i koszt realizacji zlecenia spedycyjnego; - Sporządzać ofertę handlową i przedstawiać ją klientom i kontrahentom; - Negocjować warunki zleceń spedycyjnych; - Komunikować się z przedstawicielami kontrahentów odpowiedzialnych za realizację zlecenia spedycyjnego; - Dobierać odpowiednie metody, zasady oraz narzędzia organizowania procesów spedycyjnych; - Stosować procedury postępowania w sytuacjach awaryjnych, w tym organizowanie tras zastępczych; - Posługiwać się normami i aktami prawnymi dotyczącymi realizowania procesów spedycyjnych; - Obsługiwać komputerowe programy biurowe; - Wykorzystywać nowoczesne źródła przekazywania informacji (np. EDI); - Odczytywać i przetwarzać dane przesyłane w formie elektronicznej dla systemów zintegrowanych.

Z2 Dobieranie rodzaju i środka transportu odpowiedniego do rodzaju zlecenia spedycyjnego	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Rodzaje gałęzi transportu; - Środki transportowe oraz ich przeznaczenie; - Zna zasady dobierania rodzaju transportu do wielkości oraz ciężaru wysyłanych	- Dobierać środek transportowy w ramach danej gałęzi transportu do rodzaju, ilości, stanu fizycznego i wielkości przewożonego towaru; - Organizować transport towarów niebezpiecznych;

- i zamawianych towarów; • Podstawowe zasady transportu <u>towarów niebezpiecznych</u>¹⁰; • Zasady operacyjne obowiązujące przy wysyłce towaru.	• Weryfikować poprawność procesu przygotowania towaru do wysyłki.

Z3 Koordynowanie realizacji zlecenia spedycyjnego

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady planowania i organizowania zlecenia spedycyjnego; • Konsekwencje decyzji, które podejmuje koordynując proces spedycyjny; • Prawa i obowiązki leżące po stronie kontrahentów; • Zagrożenia dla niezakłóconej realizacji zlecenia spedycyjnego; • Rodzaje i zasady działania specjalistycznego oprogramowania, służącego monitorowaniu procesów spedycyjnych; • Narzędzia kontroli efektywności działań spedycyjnych; • Zasady organizacji pracy i obiegu dokumentacji przedsiębiorstw spedycyjnych; • Rodzaje i zasady sporządzania dokumentacji spedycyjnej; • Podstawowe zagadnienia archiwizacji dokumentów.	• Planować przewozy z optymalnym wykorzystaniem dostępnego sprzętu i ludzi; • Zarządzać w sposób skoordynowany zasobami, w tym osobami odpowiedzialnymi za prawidłową realizację elementów zlecenia spedycyjnego; • Podejmować na bieżąco decyzje, które pozwolą zrealizować zlecenie spedycyjne zgodnie z planem lub w sposób możliwie najbardziej zbliżony do tego planu; • Wykorzystywać specjalistyczne oprogramowanie do monitorowania procesu spedycyjnego; • Nadzorować realizację zleceń spedycyjnych według zasad ogólnych, jak i specyficznych dla poszczególnych kontraktów; • Stosować zasady organizacji pracy i zasady obiegu dokumentacji przedsiębiorstwa spedycyjnego; • Sporządzać niezbędne dokumenty, istotne dla niezakłóconego przebiegu procesu transportowego; • Nadzorować prawidłowość prowadzonej dokumentacji spedycyjnej i jej archiwizację.

Z4 Likwidowanie szkód powstałych w czasie przewozu

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Przepisy prawa przewozowego dotyczące reklamacji oraz roszczeń z tym związanych; • Zasady składania reklamacji; • Zasady współpracy z przewoźnikiem przy składaniu reklamacji; • Zasady współpracy z klientami i kontrahentami przy składaniu reklamacji; • Zasady współpracy z działem prawnym przedsiębiorstwa spedycyjnego lub zewnętrzną kancelarią prawną w przypadku nieuwzględnienia reklamacji.	• Oceniać zasadność składania reklamacji; • Przygotowywać dokumentację reklamacyjną; • Współpracować z przewoźnikiem w zakresie składania reklamacji; • Współpracować z klientem w zakresie składania reklamacji; • Współpracować z różnymi działami kontrahenta np. handlowym, magazynem, księgowością w związku ze składaniem reklamacji; • Współpracować z działem prawnym przedsiębiorstwa spedycyjnego lub zewnętrzną kancelarią prawną w przypadku nieuwzględnienia reklamacji.

Z5 Analizowanie rynku usług logistycznych, utrzymywanie oraz pozyskiwanie potencjalnych klientów i kontrahentów	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Źródła pozyskiwania informacji o stanie rynku usług spedycyjnych; • Metody pozyskiwania informacji o potencjalnych dostawcach usług spedycyjnych oraz klientach i kontrahentach; • Źródła informacji o zmianach w branży transportowej; • Najnowsze rozwiązania prawne, techniczne, technologiczne i organizacyjne w branży transportowej; • Dostępne na rynku lub zaprojektowane na zamówienie przedsiębiorstwa narzędzia kontroli efektywności działań; • Klasyfikację i rodzaje wskaźników rentowności.	• Określać sytuację przedsiębiorstwa na rynku usług spedycyjnych w oparciu o informacje z otoczenia; • Pozyskiwać informacje o rodzaju usług spedycyjnych, na które istnieje zapotrzebowanie; • Wyszukiwać informacje o zmianach w branży transportowej; • Analizować sytuację w branży transportowej pod kątem najnowszych rozwiązań prawnych, technicznych, technologicznych i organizacyjnych; • Korzystać z dostępnych na rynku lub zaprojektowanych na zamówienie przedsiębiorstwa narzędzi kontroli efektywności działań; • Monitorować wskaźniki rentowności realizowanych kontraktów.

3.3. Kompetencje społeczne

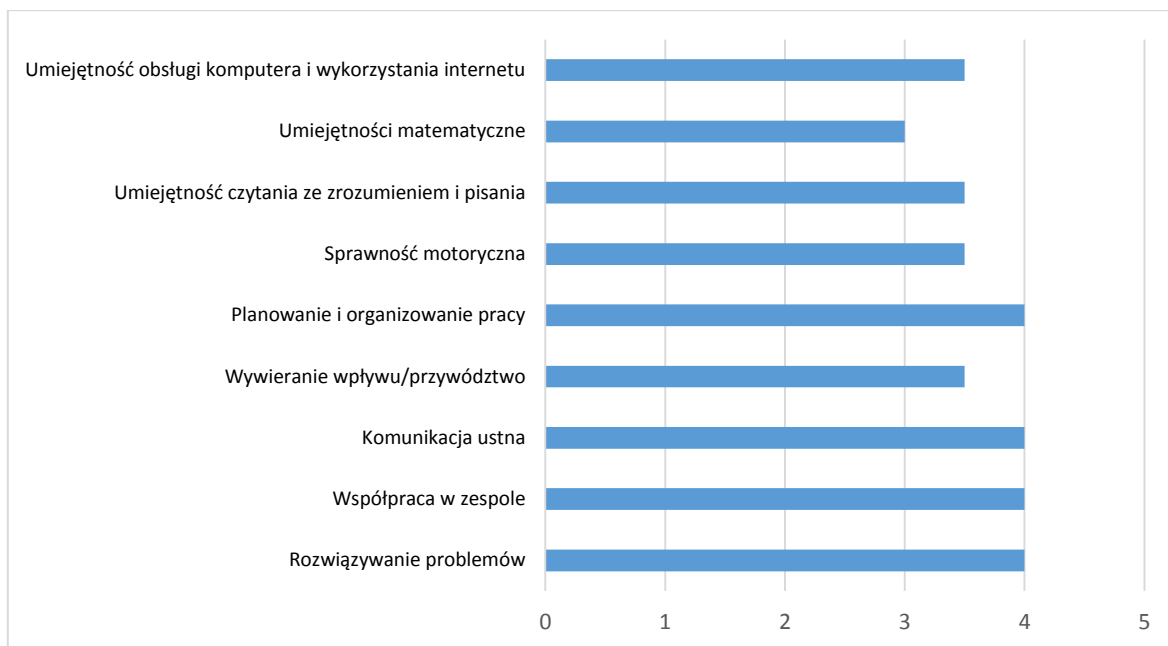
Pracownik w zawodzie **spedytor** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Przestrzegania obowiązujących norm etycznych, zasad uczciwości w relacjach ze współpracownikami, klientami i firmami współpracującymi.
- Ponoszenia odpowiedzialności za realizację zadań w zakresie realizacji zleceń spedycyjnych i sporządzania oraz kontrolowania dokumentacji.
- Dostosowania zachowania do zmiennych okoliczności pracy.
- Dokonywania wnikliwej oceny własnych działań zawodowych.
- Pracowania częściowo samodzielnie i podejmowania współpracy z innymi pracownikami w zorganizowanych warunkach w celu realizacji zleceń spedycyjnych.
- Oceniania swojego działania w ramach zespołu, w którym pracuje oraz przyjmowania odpowiedzialności za ich skutki.
- Uzupełniania i pogłębiania kompetencji zawodowych w zakresie wykonywanych zadań zawodowych.
- Wprowadzania usprawnień i innowacyjnych rozwiązań dotyczących usług spedycyjnych.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **spedytor**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **spedytor**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **spedytor** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Zatrudnienie w zawodzie **spedytor** oferują m.in.

- firmy spedycyjne, transportowe, handlowe,
- agencje obsługi portów lotniczych i morskich,
- firmy kurierskie,
- urzędy pocztowe,
- agencje celne.

Spedytor może również prowadzić działalność gospodarczą na własny rachunek.

Obecnie (2019 r.) według barometru zawodów zawód spedytor jest zawodem zrównoważonym z tendencją wzrostu zapotrzebowania. Pracownicy w tym zawodzie będą więc poszukiwani na rynku pracy.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **spedytor**.

Kształcenie w zawodzie pokrewnym (szkolnym) technik spedytor oferują technika, a w przypadku zawodu pokrewnego (szkolnego) technik logistyk – technika lub szkoły branżowe II stopnia.

Możliwe jest również uczestnictwo w kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla dorosłych) w ramach kwalifikacji: AU.31 Organizacja transportu oraz obsługa klientów i kontrahentów, AU.22 Obsługa magazynów oraz AU.32 Organizacja transportu, które mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikację AU.31, AU.22, AU.32 potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

Wykształcenie wyższe I oraz II stopnia oferują uczelnie wyższe na kierunkach np. logistyka, transport, ekonomia.

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

W większości przypadków przedsiębiorstwa (specjalizujące się w spedycji i transporcie) prowadzą we własnym zakresie szkolenia kandydatów i pracowników w zawodzie **spedytor**.

Szkolenia mogą być również oferowane przez szkoły, organizacje branżowe, ośrodki i centra kształcenia zawodowego oraz inne instytucje działające na rynku usług szkoleniowych w zakresie spedycji. Przykładowo tematyka szkoleń obejmuje m.in.:

- praktyczne aspekty ubezpieczeń transportowych, optymalizacja procesu wyboru ubezpieczenia w transporcie,
- przewozy towarów niebezpiecznych (ADR¹),
- załadunek pojazdów i zasady mocowania ładunków,
- konwencja i list przewozowy CMR².

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2019 r.) osób pracujących w zawodzie **spedytor** jest zróżnicowane i mieści się z reguły w przedziale od 3500 zł do 9000 zł miesięcznie brutto w przeliczeniu na pełen etat. Najniższe wynagrodzenie w tym przedziale otrzymują pracownicy nowoprzyjęci i z krótkim stażem pracy. Najwyższe wynagrodzenie otrzymują pracownicy najbardziej doświadczeni.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód spedytora uzależniony jest także m.in. od:

- szczegółowego zakresu zadań,
- zakresu odpowiedzialności,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- wielkości i lokalizacji firmy,
- systemu wynagradzania,
- liczby przedsiębiorstw działających na danym terenie,
- regionu Polski,
- koniunktury na rynku usług transportowo-logistycznych.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **spedytor** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza pracy przy komputerze; wymagane jest wówczas dostosowanie sprzętu komputerowego,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), wymagane jest wówczas wyposażenie stanowiska w uchwyty, poręcze, regulowaną wysokość krzesła, podnóżka i inne udogodnienia,
- poruszających się na wózkach inwalidzkich (05-R), wymagany jest wówczas odpowiedni dobór stanowiska bądź ograniczenie lub zmodyfikowanie zakresu pracy w celu umożliwienia wykonywania zadań w pozycji siedzącej, zalecana jest praca biurowa lub koncepcyjna,
- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O), w przypadku możliwości skorygowania ich szklkami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z epilepsją (06-E), mogą wykonywać zawód na wybranych stanowiskach pracy, pod warunkiem, że napady padaczkowe występują sporadycznie i są sygnalizowane przez aurę, występują głównie wieczorem lub w nocy, nie powodują zbytniego zmęczenia i stosunkowo szybko następuje regeneracja sił po ich wystąpieniu, a przebieg choroby nie prowadzi do charakteropatii

padaczkowej. Mogą być one zatrudnione warunkowo, po racjonalnym ograniczeniu zakresu zadań do sytuacji, w których możliwy jest stały nadzór i ewentualna szybka pomoc, a stanowisko pracy nie stwarza potencjalnych zagrożeń w przypadku emisji choroby,

- z innymi rodzajami niepełnosprawności wynikającymi z chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego i innymi, pod warunkiem, że praca nie wymaga znacznego wysiłku fizycznego lub jest zorganizowana w taki sposób, aby pracownik miał możliwość regularnego przyjmowania leków i dokonywania niezbędnych zabiegów pielęgnacyjno-medycznych (np. zastrzyków insulinowych).

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) i Protokół podpisania, sporządzone w Genewie dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. z 1962 r. Nr 49, poz. 238, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. 2019 poz. 1292).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 382, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1155, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2117, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 18 września 2001 r. Kodeks morski (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2175).
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 58, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1983, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1040, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).

Literatura branżowa:

- Krawczyk S.: Logistyka. Teoria i praktyka. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011.
- Krupa A.: Podstawy transportu. Podręcznik do nauki zawodów z branży logistyczno-spedycyjnej. Szkoły ponadgimnazjalne. WSiP, Warszawa 2017.
- Kwaśniewski S., Nowakowski T., Zajac M.: Transport intermodalny w sieciach logistycznych. Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 2008.
- „Logistyka”. Czasopismo branżowe, dwumiesięcznik.
- Rydzkowski W., Wojewódzka-Król K. (red.): Transport. Problemy transportu w rozszerzonej UE. PWN, Warszawa 2010.
- Szczepaniak T. (red.): Transport i spedycja w handlu zagranicznym. PWE, Warszawa 2002.
- „Top logistik”. Czasopismo branżowe, miesięcznik.
- Zajac P. (red.): Logistyczne zarządzanie flotą pojazdów drogowych. Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 2003.
- Reguły Incoterms® opracowane przez Międzynarodową Izbę Handlową w Paryżu.
- Ogólne Polskie Warunki Spedycji opracowane przez Polską Izbę Spedycji i Logistyki.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce:
https://barometrzawodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informatory o egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe: <https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/egzamin-zawodowy-formula-2017/informatory/informatory-2>
- Informator o egzaminie w kwalifikacji AU.31 Organizacja transportu oraz obsługa klientów i kontrahentów:
https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/333108.pdf
- Informator o egzaminie w kwalifikacji AU.22 Obsługa magazynów i AU.32 Organizacja transportu:
https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/333107.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie Technik logistyk 333107
https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/333107.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie Technik spedytor 333108
https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/333108.pdf
- Organizacja pracodawców „Transport i Logistyka Polska”: <http://tlp.org.pl>
- Polska Izba Spedycji i Logistyki: <http://pisil.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal branżowy: <http://www.e-logistyka.pl>
- Portal branżowy: <http://www.logistyczny.com>
- Portal branżowy: <https://www.logistyka.net.pl>
- Portal branżowy: <http://www.prawoilogistyka.pl>
- Portal branżowy: <http://www.rynek-kolejowy.pl>
- Portal branżowy: <http://www.trucks.com.pl>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).

Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.

Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	ADR	Międzynarodowa konwencja dotycząca drogowego przewozu towarów i ładunków niebezpiecznych; (fr. L' Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.prawoilogistyka.pl/aktualnosci/czym-sa-towary-niebezpieczne [dostęp: 31.03.2019]

2	CMR	Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR); (fr. Convention relative au contrat de transport international de Marchandise par Route).	https://mfiles.pl/pl/index.php/Konwencja_CM [dostęp: 31.03.2019]
3	Dokumenty spedycyjne	Dokumenty występujące w trakcie realizacji procesu spedycyjnego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Krawczyk S.: Logistyka Teoria i praktyka. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011
4	Elektroniczna Wymiana Danych (EDI)	Wymiana dokumentów handlowych i finansowych takich jak: zamówienia, potwierdzenia zamówień, awiza wysyłki, faktury, faktury korygujące, itp. w postaci standardowego komunikatu elektronicznego, bezpośrednio pomiędzy systemami komputerowymi partnerów biznesowych.	https://www.comarchedi.pl/o-ed [dostęp: 31.03.2019]
5	Oferta spedycyjna	Oferta na wykonanie usługi przewozu danego ładunku, w określonym terminie z oznaczonego miejsca do innego miejsca.	http://poradnikspedytora.pl/2015/roznica-miedzy-zleceniem-transportowym-spedycyjnym [dostęp: 31.03.2019]
6	Proces przewozowy	Zbiór różnego rodzaju czynności związanych z przedmiotem transportu (osobą lub ładunkiem), realizowanych w określonej kolejności i powiązanych ze sobą, które muszą być wykonane w celu przemieszczenia osób lub ładunków.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Krawczyk S.: Logistyka Teoria i praktyka. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011
7	Rodzaj transportu	Odmiana transportu, wyodrębniona na podstawie jednej z wielu klasyfikacji dzielących transport np. ze względu na gałąź transportu (drogowy, kolejowy, lotniczy, morski, wodny śródlądowy, rurociągowy), przedmiot transportu (pasażerski, towarowy) czy zasięg przestrzenny (miejski, regionalny, międzymiastowy, międzynarodowy).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Rydzkowski W., Wojewódzka-Król K. (red.): Transport. Problemy transportu w rozszerzonej UE. PWN, Warszawa 2010
8	Spedycja	Zorganizowanie przemieszczenia ładunków przy zastosowaniu odpowiednio dobranych środków transportu i sposobu przewozu, w wyniku czego następuje przesłanie ładunku od dostawcy do odbiorcy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Szczepaniak T. (red.): Transport i spedycja w handlu zagranicznym. PWE, Warszawa 2002
9	Środek transportu	Maszyna lub żywa istota, która służy do przemieszczania osób lub ładunków.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Rydzkowski W., Wojewódzka-Król K. (red.): Transport. Problemy transportu w rozszerzonej UE. PWN, Warszawa 2010
10	Towary niebezpieczne	Materiały i przedmioty, których przewóz jest zabroniony, albo jest dopuszczony wyłącznie na warunkach wskazanych w obowiązujących przepisach.	http://www.prawoilogistyka.pl/aktualnosci/czym-sa-towary-niebezpieczne [dostęp: 31.03.2019]
11	Zlecenie spedycyjne	Dokument w procesie spedycyjnym, który zawiera wszystkie informacje kluczowe dla podmiotu (osoby lub firmy) zlecającego usługę spedycyjną oraz podmiotu wykonującego tą usługę. Są to m.in. miejsce i termin nadania ładunku, miejsce i termin dostawy ładunku, dane zleceniodawcy, dane zleceniobiorcy, specyfikacja ładunku, wymagania dotyczące środków transportu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Krawczyk S.: Logistyka Teoria i praktyka. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.